

**การฝึกประสบการณ์วิชาชีพการบริหารการศึกษา
และการบริหารสถานศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตขอนแก่น***

**Practical experience in Educational Administration and
School Administration for Master of Arts Program in Buddhist
Educational Administration Mahachulalongkornrajavidyalaya
University Khonkaen Campus**

สมปอง ชาสิงห์แก้ว, ธีระศักดิ์ บึงมูม, สันวาลย์ เพ็ญยุระ, เจ้าอธิการบุญช่วย โชติวีโส และสุนทร สายคำ
Sompong Chasingkaew, Theerasak Bungmoom, Sangwan Piayura,
Chao Athikan Bunchuai Chotivungso and Sunthon Saikham
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, KhonKaen Campus, Thailand
Corresponding Author, E-mail: Sompong.2@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพการบริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจและผลการดำเนินโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพการบริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษา ปีการศึกษา 2561 ประชากร ได้แก่ นิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ 2 หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษาปีการศึกษา 2561 จำนวน 26 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิอร์ท (Rating Scale) มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการประมวลความคิดเห็นและการพรรณนาวิเคราะห์

*ได้รับบทความ: 23 เมษายน 2562; แก้ไขบทความ: 18 กรกฎาคม 2562; ตอรับตีพิมพ์: 9 กันยายน 2562

Received: April 23, 2019; Revised: July 18, 2019; Accepted: September 9, 2019

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพการบริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวม และรายด้านทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อแยกเป็นรายด้าน มีดังนี้

1.1 ด้านมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การบริหารนโยบาย และกลยุทธ์ทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การบริหารวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และการบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การบริหารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการฝึกประสบการณ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ แก้ปัญหาโดยใช้หลักธรรมและความดีต่อผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และการวางแผนและดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

1.3 ด้านมาตรฐานการปฏิบัติตน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การวางตัวดี มีมารยาท วาจาเหมาะสมกับกาลเทศะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การแต่งกายสะอาด เรียบร้อย เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และมีมนุษยสัมพันธ์ รับฟังและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีภาวะผู้นำ สามารถสร้างขวัญกำลังใจ ร่วมมือร่วมใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ความพึงพอใจและผลการดำเนินโครงการ พบว่า โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความพึงพอใจโดยรวมต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การดำเนินโครงการมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเอกสารประกอบการโครงการมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้งานได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ; การบริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษา; หลักสูตรพุทธศาสนธรรมบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

Abstract

The purposes of the study were: 1) to study the practicing professional experience in educational administration and school administration based on teachers council regulations

with professional standards, 2013; 2) to study the satisfaction and performance of the practicing professional experience training program in educational administration and school administration in academic year 2018. The population consists of 26 Master's degree students, year 2 in Buddhist educational administration program. The research tools used was the questionnaires which classified as 5-level rating scale of Likert, the reliability was .96. The statistics used to analyze data were Percentage, Average, and Standard Deviation and to analyze qualitative data were feedback codification and descriptive analysis.

The research results were as follows:

1. The practicing professional experience in educational administration and school administration were found that in general and in all aspects, the average score at the highest level. When separated on each aspects were as follows.

1.1 The standard of knowledge and professional experience aspects was the average score at the highest level. In each item, it was found that: the highest average was policy management and educational strategies, at the highest level; the second was the academic administration, at the highest level; and personnel management, at the highest level respectively. The lowest average was management of learners' learning, at the highest level.

1.2 Performance Standards aspects was the average score at the highest level. In each item, it was found that: the highest average was can apply the knowledge to practice, at the highest level; the second was solve problems using principles and good for others, at the highest level; and planning and executing them successfully, at the highest level respectively. The lowest average was academic leadership skills, at the highest level.

1.3 The standard behavior aspects was the average score at the highest level. In each item, it was found that: the highest average was good posture and have a good manners with words, at the highest level; the second was clean dress properly, at the highest level; and good relationships, listen and work with others, at the highest level respectively. The lowest average was leadership, create moral and participate with others, at the highest level.

2. Satisfaction and performance of the practicing professional experience training program were found that in general, the average score at the highest level. When separated in each item, it was found that: the highest average was overall satisfaction on professional experience, at the highest level; the second was project implementation appropriated, at the highest level; and project documentation was appropriated, at the highest level respectively. The lowest average was the application of knowledge has been applied, at the highest level.

Keywords: Practical experience; Educational Administration and School Administration; Master of Arts Program in Buddhist Educational Administration

1. บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน และสังคมที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล (Ministry of Education, 1999) กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ประกาศเรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Ministry of Education, 2009) โดยได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาและเพื่อเป็นการประกันคุณภาพของบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิ และสาขา/สาขาวิชา รวมทั้งเพื่อใช้เป็นหลักในการจัดทำมาตรฐานด้านต่างๆ ให้การจัดการศึกษามุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันคือการผลิตบัณฑิตได้อย่างมีคุณภาพ และได้ปรับปรุงและประกาศใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 (Ministry of Education, 2015) เพื่อรองรับการบริหารจัดการหลักสูตรให้ได้คุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตามจุดเน้นของ แต่ละสาขาวิชา

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (Mahachulalongkorn rajavidyalaya University, 2017) เป็นหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่มีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเพื่อผลิตมหาบัณฑิต ให้มีความรู้ความเข้าใจวิชาการด้านการบริหาร การศึกษาอย่างลึกซึ้ง มีคุณธรรมจริยธรรมและ จรรยาบรรณวิชาชีพ มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ สามารถบูรณาการหลักพุทธธรรมกับการศึกษา ในการพัฒนาวิชาชีพที่เหมาะสมกับงานในหน้าที่ และการบริการแก่สังคม โดยกำหนดให้นิสิตได้รับการพัฒนาให้สามารถปฏิบัติงานด้านการบริหาร การศึกษา และบริหารสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับ ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 (The Prime Minister, 2013) ผู้วิจัย ในฐานะเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรจึงได้วิจัยการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพการบริหารการศึกษาและ การบริหารสถานศึกษาครั้งนี้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพการบริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจ และผลการดำเนินโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพการบริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษา ปีการศึกษา 2561

3. วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยนี้ใช้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาคสนาม ประชากร ได้แก่ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 26 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพการบริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดของการวิจัย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคอร์ท มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามโดยผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการประมวลความคิดเห็นและการพรรณนาวิเคราะห์ การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะเวลา

ระยะที่ 1 กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย โดยการศึกษา 1) เอกสารหลักสูตร (มคอ. 2) พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (Mahachulalongkorn

rajavidyalaya University, 2017) คำอธิบายรายวิชาบังคับในหลักสูตร 2) ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วย มาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 (The Prime Minister, 2013) 3) ประกาศคุรุสภาเรื่องการรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษาเพื่อการประกอบวิชาชีพ พ.ศ. 2557 (The Prime Minister, 2014) และ 4) รายละเอียดแนบท้ายคือ 4.1) มาตรฐานหลักสูตรวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาที่เกี่ยวกับ (1) โครงสร้างของหลักสูตร (2) มาตรฐานความรู้และปฏิบัติการวิชาชีพการบริหารการศึกษา และ 4.2) เกณฑ์การรับรองตามที่คุรุสภากำหนด ผลที่ได้คือ 1) รายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) 210 207 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพการบริหารการศึกษา 2) รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ. 4) 3) คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพการบริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2561 (Chasingkaew, 2018) และ 4) กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระยะที่ 2 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาคสนาม โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขึ้นเตรียมการ โดยประชุมอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อเตรียมงาน การนำเสนอโครงการเพื่อเห็นชอบ/อนุมัติต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น และเสนอแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการ

2. ขึ้นดำเนินการ โดย 1) การวางแผนกำหนดกิจกรรม/ขั้นตอน 2) ประชุมชี้แจงนิสิตผู้ร่วมโครงการ 3) ขอความอนุเคราะห์หน่วยงาน/สถานศึกษาให้นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ 4) หน่วยงาน/สถานศึกษาตอบรับให้นิสิตฝึกประสบการณ์

การจัดทำทะเบียนผู้บริหาร/ผู้บริหารพี่เลี้ยงและ
ส่งตัวนิสิตเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ 5) การฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพฯ ภาคสนาม แยกเป็น 5.1)
การฝึกประสบการณ์ที่สถานศึกษา ร้อยละ 50 คิด
เป็น 48 ชั่วโมง 5.2) การฝึกประสบการณ์ที่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยละ 50 คิดเป็น
48 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น จำนวน 96 ชั่วโมง และ 6)
นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพฯ ที่สถานศึกษาและสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา โดยอาจารย์นิเทศร่วมกับ
ผู้บริหารโรงเรียน/ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การ
ศึกษา และผู้บริหาร พี่เลี้ยง

3. ขึ้นสรุปและประเมินผล โดยจัดประชุม
สัมมนาสรุปและประเมินผลการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพฯ และรายงานผลการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพฯ

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

4. สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรอบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและการบริหารสถานศึกษาพบว่า โดยภาพรวม และรายด้านทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อแยกเป็นรายด้าน มีดังนี้

1.1 ด้านมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพรอบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาพบว่า โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การบริหารนโยบายและกลยุทธ์ทางการศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.90$) รองลงมาคือ การบริหารวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.88$) และการบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.87$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การบริหารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$)

1.2 ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงานพบว่า โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการฝึกประสบการณ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.76$) รองลงมาคือ แก้ปัญหาโดยใช้หลักธรรมและความดีต่อผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$) และการวางแผนและดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.74$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$)

1.3 ด้านมาตรฐานการปฏิบัติตนพบว่า โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

($\mu = 4.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การวางตัวดี มีมารยาท วาจาเหมาะสมกับกาลเทศะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.77$) รองลงมาคือ การแต่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.76$) และมีมนุษยสัมพันธ์ รับฟังและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีภาวะผู้นำ สามารถสร้างขวัญกำลังใจ ร่วมมือร่วมใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65$)

2. ความพึงพอใจและผลการดำเนินโครงการโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความพึงพอใจโดยรวมต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรอบการศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71$) รองลงมาคือ การดำเนินโครงการที่มีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$) และเอกสารประกอบการโครงการที่มีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้งานได้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$)

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรอบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและการบริหารสถานศึกษาพบว่า โดยภาพรวม และรายด้านทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพการบริหารภาคสนาม เป็นการฝึกประสบการณ์จริงจากสถานการณ์จริง ทั้งการฝึกประสบการณ์วิชาชีพการบริหารสถานศึกษา และการบริหารการศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยผู้บริหาร ผู้บริหารพี่เลี้ยงและผู้บริหารงานฝ่ายต่างๆ กลุ่มงานต่างๆ เป็นผู้นำพาและให้ความรู้ในภาคปฏิบัติจริง จึงเป็นการเสริมประสบการณ์ตรงให้กับนิสิต เพิ่มเติมจากที่ได้ศึกษาภาคทฤษฎีทางการบริหารในชั้นเรียนในมหาวิทยาลัย อีกทั้งนิสิตได้ลงมือปฏิบัติการจริง และได้จัดทำรายงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของแต่ละรูป/ท่าน จึงทำให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพการบริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน ทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 (The Prime Minister, 2013) และ มาตรฐานหลักสูตรเกณฑ์การรับรองตามที่คุรุสภากำหนด (The Prime Minister, 2014) สอดคล้องกับหลักสูตร (มคอ. 2) พุทธศาสนมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (Mahachulalongkornrajavidyalaya University, 2017) สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ที่พบว่า ควรมุ่งเน้นการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน (Secretariat of the Teachers Council of Thailand, 2014) และสอดคล้องกับงานวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า การจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายนั้นต้องยกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกระดับและประเภทการศึกษา ให้บรรลุ

วิสัยทัศน์ประเทศและการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก (Office of the Education Council, 2016)

2. ความพึงพอใจและผลการดำเนินโครงการ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก มีการวางแผนการดำเนินงานที่ดี และมีขั้นตอนการดำเนินงานการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างชัดเจน และยังเปิดโอกาสให้นิสิตได้มีโอกาสได้เลือกสถานศึกษาสำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่มีคุณภาพ ซึ่งผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ที่อยู่ใกล้ภูมิลำเนาหรือที่พักอีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นกัลยาณมิตร และในส่วนของงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพการบริหารการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คณาจารย์ได้มีการประสานงานกับผู้บริหารอย่างใกล้ชิด มีความเข้าใจวัตถุประสงค์ และขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยมีหนังสือขอความร่วมมือ มีคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (Chasingkaew, 2018) มีแผนการประเมินและเครื่องมือการประเมินที่ชัดเจน และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี จึงทำให้นิสิตมีความพึงพอใจและผลการดำเนินโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 ด้านมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ควรสนับสนุนและมุ่งเน้นให้เกิดผลลัพธ์ต่อผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ เกี่ยวกับการ

บริหารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนการ
ประกันคุณภาพการศึกษา และการบริหาร
งบประมาณที่เหมาะสม

1.2 ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน
ควรมุ่งเน้นทักษะเกี่ยวกับ ทักษะการเป็นผู้นำทาง
วิชาการ ทักษะความสามารถสื่อสารทั้งการพูดฟัง
เขียนและนำเสนอได้ และทักษะการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศเพื่อสื่อสารและการปฏิบัติงานได้

1.3 ด้านมาตรฐานการปฏิบัติตน
ควรส่งเสริม มุ่งเน้นทักษะเกี่ยวกับ การมีภาวะผู้นำ
สามารถสร้างขวัญกำลังใจร่วมมือร่วมใจ การสร้าง

ความรักและศรัทธาต่อวิชาชีพและมีส่วนร่วมงาน
ของหน่วยงาน และการมีจรรยาบรรณปฏิบัติตาม
ระเบียบของหน่วยงาน

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การพัฒนาวิชาชีพทางการ
บริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษา

2.2 การมีส่วนร่วมในการพัฒนา
วิชาชีพทางการบริหารการศึกษาของผู้ประกอบ
วิชาชีพบริหารการศึกษาในประเทศไทย

2.3 การพัฒนาองค์กรวิชาชีพทาง
การศึกษาของประเทศไทย

References

- Chasingkaew, S. (2018). Professional Experience Training Manual in Educational and School administration, 2018. *Master of Arts Program in Buddhist Educational administration*. Graduate School : Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Mahachulalongkornrajavidyalaya University. (2017). *Curriculum of Master of Arts Program in Educational Administration (Revised Edition B.E. 2560)*. Graduate School : Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Ministry of Education. (2015). *Graduate Standard Curriculum B.E. 2558*. The Royal Gazette. Book 132, Special Episode 295D. 13 November 2015.
- _____. (1999). *National Education Act, 1999*. The Royal Gazette. Book 116, Edition 74A. 19 August 1999.
- _____. (2009). *National Framework for Higher Education Qualifications. B.E. 2552*. The Government Gazette. Book 126, Special Edition 125D. 31 August 2009.
- Office of the Education Council. (2016). *Directions and Topics of Education Research in Thailand to Achieve United Nations for Sustainable Development Goals*. Bangkok : Ministry of Education.

Secretariat of the Teachers Council of Thailand. (2014). The 10th Teachers' Academic Conference Research to increase quality of education and professional development. *Academic work*. Teachers Council of Thailand.

The Prime Minister (2013). *Teachers Council Regulations With professional standards, 2013*. The Government Gazette, 130 Special Issue 130 d. 12 November 2013.

_____. (2014). *Teachers Council Regulations With professional standards and Criteria for certification*. The Government Gazette. 131 Special Issue 46 d. 14 March 2014.